

Eina nuo 1948 m.

J. Didžgalvio nuotraukoje matome grupę ankščiųų melioratorių — darbo veteranų. Iš kairės į dešinę: V. Sallenis, K. Tamošiūnas, H. Dabužinskas, J. Pilkauskas, A. Ivanova, V. Staškevičius, J. Dubrava, A. Gabė, S. Stasiulionis.

Vinkšnėnų fermos darbštuolės

„Gerokai padidinti pieno gyvulininkystės produktyvumą, sumažinti pašarų, darbo ir lėšų sąnaudas produkcijos gamybai“.

Iš TSKP CK 1978 m. liepos plenų nutarimų

Siaulių rajono „Pirmyn“ kolūkio vyriausiasis zootechnikas Kazimieras Vaišvila pasiūlė pasižvalgyti po Vinkšnėnų fermą, kurioje dirba melžimo meistrai, Respublikinės premijos laureatės Laima Meldaikienė ir Leontina Bakanauskienė.

— Praėjusiais metais abi šios darbštuolės primelžė po 664 tonas pieno, — pasakoja zootechnikas. — Kiekviena jų melžia daugiau kaip po pusantro šimto karvių. Tai bene Respublikos rekordas!

— Jeigu fermoje tilptų daugiau karvių, pamelžtume ir po du šimtus, — įsiterpia L. Meldaikienė.

Kaipgi tai pavyksta? Per dvidešimt metų, kai fermoje dirba L. Meldaikienė ir L. Bakanauskienė, melžėjų darbo sąlygos neatpa-

žįstamai pasikeitė. Senajame tvarte buvo sunku prižiūrėti ir penkiolika karvių, nes ant melžėjos pečių gulė visi rūpesčiai — šėrimas, valymas, mažų veršelių priežiūra.

Dabar Vinkšnėnų fermoje melžėjos, atėjusios į darbą, jau randa karves melžimo aikštelėje. Gyvulių varinėtojai čia išdalina joms koncentratą.

Fermoje šeiminkauja mechanizatoriai. Traktoriais krautuvu pašarai sukraunami į dalytuvą KTU-10. Traktoriais, važiuodamas tvartu, juos išdalina. Per nepilnas tris valandas pašeriami penkių grupių gyvuliai, kurie pagal produktyvumą gauna skirtingą pašarą. Mechanizuotai šalinamas ir mėšlas. Manevringas ratinis traktorius išstumia į specialią betonuotą aikštelę. Traktoriaus Petras Lunskis vienas spėja aptarnauti ir karvę, ir dar dvi šimės gyvulininkystės sektoriuje esančias veršes. Visus mechanizmų gedimus fermoje, melžimo aikštelėje operatyviai pašalina fermos mechanikas Antanas Mackevičius.

Bet ar stebuklus daro tik technika? Ypatingų darbo paslapčių, žinoma, neturi nei L. Meldaikienė, nei L. Bakanauskienė, nei pakaitinė melžėja I. Grinienė. Joms padeda geri darbai įgūdžiai, meistriškumas, kuris kasmet keliamas melžėjų varžybose. O svarbiausia, kaip tvirtina pacios moterys, yra darbštumas, geras kolektyvo susiklausymas. Pavėlavai pusvalandį, sutriko įprastas darbo ritmas — ir kitiems klaidai dirbti, ir mažesnis bus dienos išmilžis.

Ukyje jau daug metų sumantai dirbamas veislinis darbas. Suformuota gera karvių banda, kurioje — vien veislinės mechanizacijos melžimui tinkamos karvės. Beveik likviduotas karvių bergždumas. Pernai šimtui melžiamų karvių gauta po 94 veršelius.

Išmilžiai nemaži. Šią žiemą Vinkšnėnų fermoje kasdien iš karvės buvo melžiama beveik po dešimt kilogramų pieno — šiek tiek daugiau, negu pernai tuo laiku.

Dėmesys pieno gamybai šiemet ypač padidėjo. Juk žiema ne iš lengvųjų. Kiekvienos dienos pieno rodikliai įrašomi specialiose stenduose, kurie iškabinti tiek abiejose fermose, tiek ūkio kontoroje.

Fermoje kruopščiai daromi kontroliniai melžimai, kurių metu nustatomas kiekvienos karvės pieno riebumas ir jo kiekis. Pagal šiuos rodiklius gyvuliai suskirstomi į penkis grupes, atitinkamai diferencijuojamas jų šėrimas. Taupiai šeriami,

ūkyje iki pat ganiavos pakaks stambiųjų ir sultingųjų pašarų. Tačiau juos stengiamasi keisti, įvairinti, paskaninti. Be kukurūzų, cukrinių runkelių lapų ir daugiamečių žolių silosų, gero šienainio, koncentratų, karvės gauna melasą paskaninto prasteno šieno ir šiaudų.

Karvės Vinkšnėnuose nebe pirmi metai laikomos palaidos — po šešiasdešimt viename aptvare. Per visą dieną edžiose yra pašaro. Mažiau išrankūs gyvuliai suėda ir kiek prastesnį, geriau sunaudojami stambūs ir sultingieji pašarai.

Palaidai laikant karves, padidėjo darbo našumas. Vienam fermos darbininkui jų tenka daugiau kaip po pusšimtį. Tuo tarpu Bridų fermoje, kur karvės tebėra prižiūtos, darbo sąnaudos dvigubai didesnės. Pastatius pusantro šimto vietų karvėdę, ten taip pat veiks melžimo aikštelė „Tandem-3“, karvės bus laikomos palaidos.

Pažangi gyvulių laikymo ir melžimo technologija sudarė gyvulių augintojams tinkamas ne tik darbo, bet ir poilsio sąlygas. Tiek šėrimai bei varinėtojai, tiek ir melžėjos per savaitę turi po dvi poilsio dienas, atostogas su ūkio keliais praleidžia poilsio namuose, sanatorijose.

N. Arnas

Daug sužinota ir išmokta

I pabaigą eina mokslo metai politinio švietimo mokyklose. Žemės ūkio darbuotojams, nagrinėjantiems „Išsivysčiusio socializmo Konstitucijos“ kursą, ateinančių pirmadienį teks rinktis į paskutinį užsiėmimą. Propagandistai jau yra paruošę įskaitų klausimus ir patelkę juos klausytojams, kad paskutiniuose užsiėmimuose būtų pakartota ir apibendrinta tai, kas išmokta metų laikotarpio.

Jau pradėjo laukti įskaitas „Gintaro“ kolūkio vidurinės grandies mokyklos klausytojai. Šioje mokykloje, kuriai vadovauja propagandistas A. Jakutis, „Išsivysčiusio socializmo Konstitucijos“ kursas buvo dėstomas įdomiai, kūrybiškai, siejant teorinę medžiagą su konkrečiais žemdirbių kolektyvui iškilusiais uždaviniais. Todėl klausytojai, kolūkio specialistai, turintys aukštąjį arba specialų vidurinį išsilavinimą, užsiėmimus lankė reguliariai ir stropiai mokėsi. Kai kurie klausytojai, kaip Angelė Cepienė, Aldona Keibuvienė, Genovaitė Dragūnienė, Kazimieras Sudeikis, per visus mokslo metus nepraleido nė vieno užsiėmimo.

Propagandistas šios mokyklos klausytojams patelkė klausimus, skatinančius kūrybiškai galvoti, analizuoti dėstytą medžiagą. Jiems reikėjo atsakyti, kuo dabartinė TSRS Konstitucija skiriasi nuo ankstesniųjų, kas sudaro mūsų valstybės politinį pagrindą, kas yra demokratija. Į šiuos ir kitus klausimus teisingai atsakė kolūkio buhalterė Marytė Baurienė, vyr. agronomas Stasys Šimkūnas, agronomas Romas Cereška, vyr. zootechnikė Genovaitė Dragūnienė. Kai kuriuos atsakymus propagandistas papildė, patikslino. Įskaitų metu įsitikinta, jog klausytojai gerai išmokę dėstytą kursą.

Paruošti įskaitų klausimai M. Melnikaitės kolūkio politinio švietimo mokykloje, kuriai vadovauja komunistas Stasys Puodžiukas. Ruošiamasi patikrinti klausytojų žinias ir kitų rajono ūkių politinio švietimo mokyklose.

A. Jakūnienė
LKP Anykščių rajono komiteto politinio švietimo kabineto vedėja,
D. Binkys
„K. d.“ koresp.

Prieš darbymetį — kėlionė

Elmininkiečiai visuomet mielai dalyvauja įvairiose išvykose. Jie jau anksčiau aplankė Minską, Rygą, pabuvojo kitų broliškiųjų tarybinių respublikų įžymesnėse vietose. O štai šiomis dienomis geriausius gamybininkams, aktyviems visuomenininkams buvo suorganizuota penkių dienų kėlionė lėktuvu į Gruzijos TSR. Statybininkas Juozas Adomonis, šaltkalvis-suvirintojas Kazys Boratinskis, mechanizatoriai Albinas Dilys, Povilas Saltenis, vairuotojai Jurgis ir Vladas Juodeliai bei kiti — viso 30 elmininkiečių pabuvojo Tbilisyje, Gori, Boržomi ir kituose miestuose.

Sekandais metais ūkio dirbantiesiems numatoma organizuoti ekskursiją lenininėmis vietomis. B. Vidaitė

JAUNŲJŲ LITERATŲ ŠVENTĘ PRISIMINUS

Visoje respublikoje iškilmingai buvo pažymėtos mūsų žemėio rašytojų Jono Biliūno 100-osioms gimimo metinėms. Ypač daug renginių, skirtų rašytojo jubiliejui, vyko Anykščiuose. Viena iš tokių švenčių — respublikos mokyklų vyresniųjų klasių literatų kūrybos apžiūra, kuri vyko Anykščiuose moksleivių atostogų metu.

Jaunieji literatai prie J. Biliūno kapo padėjo vainiką, gėlių, pagerbė rašytojo atminimą, pabuvojo įdomiose ekskursijose, kurių metu susitiko su Elmininkų bandymų stoties mokslininkais, susipažino su rašytojo J. Biliūno memorialinio muziejaus Niūronyse nauja ekspozicija, užsuko į A. Baranausko klėtelę, A. Vienuolio-Zukausko memorialinį namą-muziejų. Iš visos respublikos susirinkę jaunieji poetai, prozininkai, vertėjai, kalbininkai turėjo geros pro-

gos praplėsti savo kūrybinį akiratį, susitikti su žinomais rašytojais, vertėjais, mokslininkais, dalyvauti įvairiose draugų vakaruose, koncertuose.

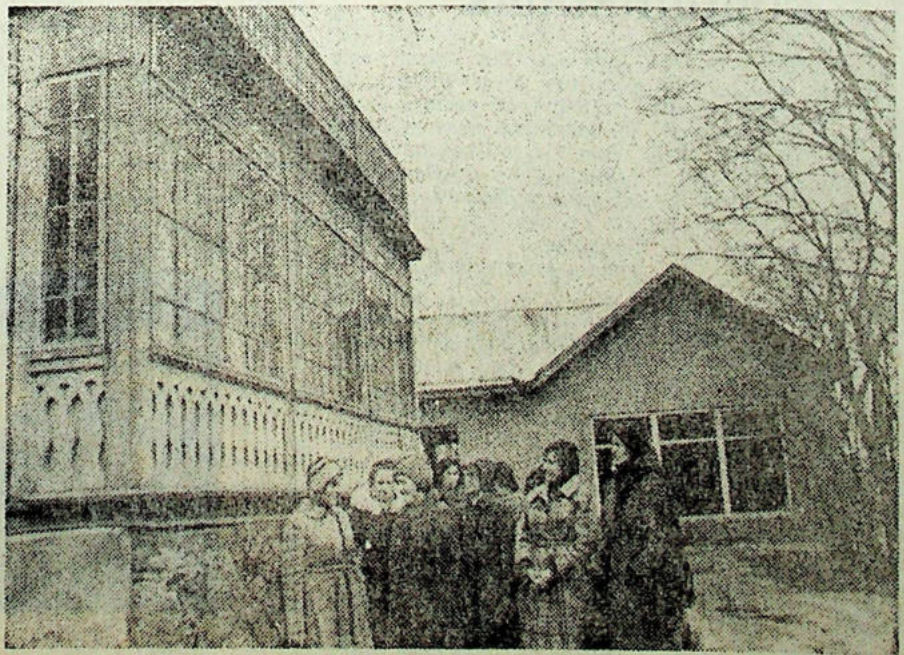
Jaunųjų literatų dienos Anykščiuose prabėgo prasmingai ir įdomiai.

Anykščių J. Biliūno vidurinės mokyklos mokytojai ir moksleiviai rašytojo kapo papėdėje ant Liudiskų pilialinio surengė literatūrinę mėnulę „Kelias į Laimės žiburį“.

Vyko darbas poezijos sekcijoje. Su jaunaisiais literatais kalbasi LTSR Rašytojų sąjungos literatūros konsultantas poetas Mykolas Karčiauskas.

Ekskursijos metu prie A. Vienuolio-Zukausko memorialinio namo-muziejaus. Vyt. Bagdono nuotraukos

KOLEKTYVINIS
DARBAS

Pokalbį tęsia skaitytojai

VAIKŲ VAIŠĖS BE BUTELIŲ

Ką ir bekalbėti, gyvenimas amariškai keičiasi, gerėja žmonių buitis. Sokių ekonominių lygių, žmonės emė ieškoti pramogų. Dabar kiekvienas namus ateina šventės su gausiai paruoštu stalu. Jau valstybinių švenčių nepakanka: paprastai sekmadeniais kviečiamės į svečius draugus ir vašinamė skanėstais.

Pradėjome švesti ne tik suaugusiųjų jubiliejus, bet ir vaikų sukaktis. Tai nėra blogas reiškinys. Šventiška nuotaika teigiamai veikia ne tik suaugusių, bet ir vaikų emocijas, suartina žmones. Šventės, susitikimai praturtina mus ir taurina. Tik, deja, kaip mūsų laikraštįje rašo V. Giedrys straipsnyje „Tomukas švenčia gimtadienį“ ir S. Račiūnienė — „Vienas lauke ne karys“, šventės blogai organizuojamos. Teko matyti švenčių, kurios prasidėdavo linksmiai, nuotaikingai, o po keleto valandų jau reikėdavo kviesti „greitai“ arba miliciją. Ir visa ko kaltininku buvo tas besaikiš vaisingumas alkoholiniais gerimais.

Butelis tapo lyg mūsų vašių stalo atributika. Kuo daugiau ir įvairesnių butelių, tuo šventė lyg ir puikėnė. Butelis tapo neapsakoma pagunda ir pirmokėliui, švenčiančiam savo gimtadienį. Jis prašo, kad būtų nors limonado... ir būtinai gerti iš tų pačių taurių, kaip ir

suauge (mes pastebime, kad tai toks pat noras, kaip apsiūti tėvo ar mamos batais...).

S. Račiūnienė rašo, kad „Jei aš namie visomis jėgomis kovojau prieš gerimą, ne kartą neįpyliau šių alkoholio nuodų į taurelę, tai pirmus bandymus išgerti vaikai įgijo mokykloje...“. Man toks teiginys kelia norą paprieštarauti.

Mokykloje šiandien organizuojama, pasakyčiau, labai daug puikių švenčių. Jau pirmokėliai, be valstybinių švenčių, kuriose vyrauja didingas iškilmingumas, džiūgi nuotaika, švenčia savo šventes — „Vyturėlio“ dieną, priėmimo į spalukus šventę.

Mokytojai visada pasirūpina, kad šiose šventėse vaikams ne tik deklamuotų, dainuotų, šoktų, bet ir už šventinio stalo kultūringai linksmintųsi. Tokių švenčių per trisdešimt pedagoginio darbo metų teko matyti daug. Ir džiugu, kad nė vienoje neteko pastebėti butelio ant stalo.

Pamokančiai atšventė Raudonojo kaktaraiščio dieną Vida su Stasele. Diena, kai vaikas pirmą kartą samonin-gai draugų akivaizdoje pasižada kovoti už komunizmo idealus, tampa tauria tradicine švente ne tik mokykloje, bet ir vaikų namuose.

Vidai ir Staselei ši diena liks ilgai atmintyje. Visa

šeima ilgai ruošėsi šiai šventei. Tėvai net butą paremontavo. O stojimo į pionierius dieną mama Vidai padovanojo savo pionierišką kaklaraištį ir vaikystės dienų albumėlį su pionierių didvyrių portretais. Paskui visa šeima išsirušė į turistinį žygį (tai buvo Spalio šventės). Aplankė karių kapus, pabuvojo netoliese partizanų žeminėje, susitiko su senelio draugu, Didžiojo Tėvynės karo ordininku. Kelionėje vaishinos skanėstais. Pavaišino ir sutiktą ordininką. Abiems draugams žygis patiko.

Šiandien daugelis tėvų moka vaikų šventes organizuoti be butelių. Argi tik pavieniai tėvai siekia, kad jų vaikai baigtų vidurinę neragavę alkoholio? Mums teko sutikti labai daug jaunuolių, kurie laikosi tokios nuomonės: alkoholis žalingas. Kol organizmas vystosi, kol reikia daug mokytis, negalima nei gerti, nei rūkyti.

Matyt, senosios mūsų liaudies tradicijos, truputį prigesusios pokario metais, vėl pradeda įgauti teises. Bet nusiraminti negalima: kova prieš alkoholizmą reikalauja apsaugoti kiekvieną vaiką nuo šio pavojaus.

Gerų šeimų patirtis rodo, kad apsaugoti vaikus nuo taurelės ne taip jau sudėtinga, o mokslinei išvados teigia, kad tik išimtiniais at-

vejais alkoholiu tampa žmogus, kuris iki 18–20 metų amžiaus alkoholio neragavo.

Nenorėčiau pritarti ir aš S. Račiūnienėi, kad išleistuvių vakarą pakeistume ekskursija. Iš tolimos praeities atėjo į mūsų dienas ši puiki tradicija — iškilmingai atsisveikinti su mokytojais, kurie, paėmę už mažos rankytės pirmokėlį, vedė mokslo ir gyvenimo sunkumų įveikimo keliu dešimt metų. Tai diena, kai atsisveikini ir su draugu, su kuriuo gal būt dešimt metų sėdėjai viename suole, tai diena, kuri turi likti visam gyvenimui.

Tik, žinoma, šią dieną netinka ant stalo statyti butelius, deja, jų ir nebestatome. Mūsų liaudis moka linksmintis ir be degtinės, tik ne visi organizatoriai sugeba palaikyti pakilią vakaro nuotaiką be „išgerkime, kad daina skambėtų“.

S. Račiūnienės straipsnyje suvirpėjo lyg ir nusivylimas stygėlė. Aš norėčiau pasakyti, kad Jus ne „vienas kovos lauke karys“, taip mąstančių ir kovojančių prieš alkoholizmą jaunimo tarpe yra daug tėvų. Absoliuti dauguma mokytojų rodo gražų pavyzdį jaunimui ir moko atsisirti taurelei. Ką gi, bet nusiraminti negalima.

J. Danilavičius, mokytojas

Kai dirbama iš širdies

Sakoma, kad linksmi žmonės ilgiau gyvena. Nuo seno žmonės labai įvairiai linksmis. Vieni stengiasi linksmintis patys, kiti laukia linksmumo iš kitų. Vieni laisvalaikį praleidžia kine, teatro spektaklyje ar klausydamiesi koncerte dainų, muzikos, kiti — sporto aikštėse, stebėdami vykstančias žaidynes ar jose patys dalyvaudami, dar kiti laisvalaikį mėgsta leisti gamtoje.

Visuose gamyklų, įstaigų, ūkių kultūros namuose į meno saviveiklos kolektyvus yra susibūrę daugelis šių mėn mylinčių žmonių. Į repetitijas jie ateina su entuziazmu, su linksmia šypsena veiduose. Bet daugiausia džiaugsmo jiems teikia tos akimirkos, kai darbo rezultatai parodomi scenoje, kai salėje aidai ilgai nenutrūkstantis plojimai, šilti žiūrovų padėkos žodžiai.

Į meno saviveiklos kolektyvų būrį yra įsijungę ir Lietuvos aklyjų draugijos (LAD) saviveiklininkai. Ir LAD nariai — regėjimo invalida stengiasi eiti į kojų su reginčiaisiais. 53-jose respublikoje esančiose rajonų pirminėse organizacijose yra ir saviveiklos kolektyvai, kai kurie nuosirdžiu darbu yra pasiekę neblogų rezultatų. Ju tarpe ir LAD Anykščių pirminės organizacijos saviveiklininkų kolektyvas. Nuosirdžiai dirbdamas, jau

kelintus metus jis linksmina duonos augintojus, miesto jmonių bei įstaigų darbuotojus. Prasidėjus vasarai, kai Anykščius užplusta poilsiautojai, šis kolektyvas dažnu svečiu tampa Anykščių „Sielio“ poilsio namuose. Žiūrovai, nuosirdžiai dėkodami, ploja šio kolektyvo entuzias-tams už jiems parodytą linksmą programą. Šie saviveiklininkai neretai pasirodo ir rajono ūkiuose.

Neseniai Jakšišio tarybiniame ūkyje vyko didelė šventė. Tą dieną šio ūkio žemdirbiams už pasiektus aukštus žemės ūkio produktų gamybos rezultatus buvo įteikta LTSR Ministrų Tarybos ir Lietuvos profesinių sąjungų tarybos Raudonoji vėliava. Šio garbingo apdovanojimo iškilmingo susirinkimo proga ūkio vadovai į savo šventę pakvietė LAD saviveiklininkus. Malonu buvo stebėti žemdirbių džiaugsmą švętinčius veidus ir juose išskaityti, kad savo darbą jie dirba iš širdies. Saviveiklininkai šią pakilią nuotaiką pratęsė dar pusantros valandos. Kai baigdami savo programą saviveiklininkai ruošėsi atsisveikinti, ilgai nenutrūko plojimai. Ūkio pirminės partinės organizacijos sekretorius V. Vėbra šventės dalyvių vardu tarė saviveiklininkams šiltą padėkos žodį.

P. Damulys

Iš draugiško teismo

S. Patalauskul būtina susirūpinti

Geras būtų žmogus Stasys Patalauskas, jei ne ta degtinė ir jos draugai. Jam buvo patikėtas vikšrinis traktorius, kombaino vairas. Tačiau paskutiniu metu St. Patalauskas pradėjo piktnaudžiauti alkoholiu net ir darbo metu. Prasidėjo pravaikštos, emė nepasirodyti darbe. Namuose skriaudžia vaikus, žmoną.

Nestinga darbų šiuo metu, kai ruošama technika pavasarinei sėjai. Tačiau to nematyti, kai pasiziūri į St. Patalausko darbo dienas. Jo mėnesinio atlyginimo neužtenka šeimai išmaitinti. Prireikus pinigų degtinei, Stasys išvežė iš namų visus grūdus ir pardavė, o gautus pinigus pragėrė.

Už girtuokliavimą, daromas pravaikštas buvo ne kartą svarstytas kolūkio draugiškame teisme. Nepraėjo metai, o Patalauskas jau svarstomas trečią sykį. Šį kartą Skiemonių kolūkio draugiškasis teismas pareiškė jam viešą papeikimą. Pateikė ir medžiagą Vidaus reikalų skyriui dėl priverstinio gydymo nuo alkoholio.

Kokie žodžiai galėtų priversti susimąstyti St. Patalauską ir grąžinti šeimai tėvą, o kolūkiui gerą darbininką?

G. Skiemaitė

KUR DURYYS ATVIROS

Jaudintis dėl to, kad vaikai arba abiturientai, pamatę išgeriant tėvą, paseks jų pavyzdžiu, nereikia. Vaikai šiuo metu jau ne tie, kaip kadaise buvo. Jau penktos, šešios klasės mokydamiesi jie pakankamai gali atskirti gera nuo blogo. Kuris iš prigimties auga geroje, suartina gyvenančioje šeimoje, tas ir blogesnių kity žmonių poelgiu ar įpročiu nebūtinai turės pasekti. O tokie, kurie iš prigimties yra linke į blogį — jį paveldėję ir šeimose nemato gero elgesio pavyzdžių, tokie gali ir neišaugti gerai žmonėmis.

Mūsų jaunimas, nežiūrint mažų išimčių, yra neblogas. Šiuo metu daugiau ar mažiau išsimokslinęs, daugiau-

sia — geri specialistai, sugeba valdyti bet kokią techniką. Man netruptai teko dirbti su nemažomis jaunų žmonių grupėmis. Reikia pasakyti, kad jie nesavanaudžiai, su vyresniais žmonėmis taktiškai moka juos pagerbti, reikalui esant, pavaduoti, neieškodami už tai sau naudos.

Dauguma mūsų jaunuolių yra tiesūs, nemėgstantys melo, angaulės, veidmainiavimo. Jie padarys viską, negailės pasiaukoti sunkumams, jeigu su jais bus nuosirdžiai elgiamasi. Bet jeigu žadama, o paskui pažadai neišpildomi, kaip jie sako — nusukama, tai tuomet jau kita karta būna sunkiau susikalbėti.

Kad jaunimas poilsio die-

nomis išgeria, tai čia nieko stebėtino. Jeigu šeštadieniais, sekmadeniais ar valstybinių švenčių dienomis daugelis kultūrinių įstaigų buna uždarytos, o kavinių ar prekybos paviljonų duryys plačiai atvertos, tai kurgi tuomet jaunas žmogus daugiau eis, jei ne ten, kur jam duryys atviros?..

Šiuo metu, kad ir Anykščių rajone, yra dešimtys, o gal šimtai mokslus išėjusių kultūros darbuotojų, kurie turėtų pasirūpinti kultūriniais renginiais, kitaip sakant, šventine švenčių nuotaika, kad laisvalaikis būtų įdomus. Tačiau daug kur rūpesčio tokiam jaunimo prasmingam laisvalaikiui neretai ir trūksta.

Kadaise dar man mažam esant, tuo laiku buvęs tamsus kaimo jaunimas kaimų klotimuose surengdavo vakarus su paruoštais vaidinimais, kuriuos režisuodavo koks nors pradžios mokyklos mokytojas arba kitas entuziastas. Tai kodėl dabar, esant kultūros namams ir aukštai kvalifikuotiems specialistams, vis tik dar mažai padaroma?

Nei televizija, nei kinas, nei koncertai negali suteikti žmogui to džiaugsmo, kurį jis patirtų pats vaidindamas, dainuodamas, šokdamas ar dar kur nors kitur išreišdamas savo sugebėjimus.

K. Juozapaitis

Svėdasai

ANTRIEJI NAMAI

Kai už lango pavasaris, kai nauji abiturientai ruošiasi paskutiniams egzaminams, atsisveikinimui su mokykla, į atmintį vėl sugrįžta prabėgę vienuolika metų, praleisti mokyklos suole.

Kaip skambiausia styga — nuskambėjo mokykliniai metai. Ejo dienos, buvo įvykiai, kuriuos mes laikėm kasdieniškais, be skambių žygių, heroikos. Šitos dienos — šviesiausios mūsų gyvenime. Tik tuomet mes nesupratom, kokie laimingi buvom visus vienuolika metų, kurie prabėgo lyg viena diena. Tu

dienų bei įvykių tėkmė mes augom ir brendom. Ir visu šituo keliu, kas metai laipteliu aukštyn vedė, o kartu ir saugojo, kad nesukluptume pusiaukelėje, tvirta mokytojo ranka, budri akis.

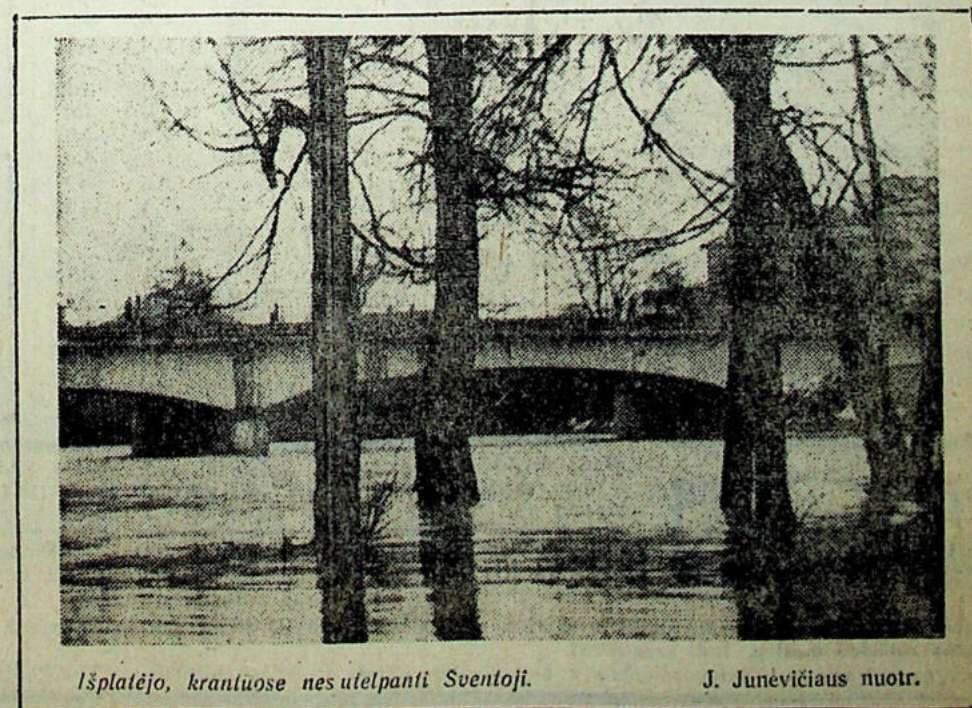
Visada prisimena Kurklių vidurinė mokykla, jos mokytojai, išleidžiantys moksleivius į tolesnį gyvenimo kelią su tvirtu žinių bagažu.

Mokykla — tai antrieji namai, o auklėtojos — lyg antriosios motinos. Sunku, tikriausiai, būtų buvę pajausiti gerį ir blogį, suprasti giliają mokslo paslaptį, jei ne vadovė — Angelė Dūdienė.

Ji mokė mus pastebėti kitame žmoguje, kas geriausia, kas gražiausia, mokė suvokti Lermontovo, Puškino kūrybą, idėją, buvo kaip tikra motina. Vargu ar kas kitas taip nuosekliai ir įtikinamai būtų atskleidęs mūsų epochos vinygius, jei ne istorikas Osvaldas Zaukevičius. Gero žodžio verti mokytojai Aldona Petrokienė, Virgaudas Mikučionis. Ne vien tik pamini tieji, bet ir daugelis kity rodė mums kelią į rytojų, mokė tvirtai įsijungti į visuomenę naudingą darbą.

Už tai norisi tarti patį nuosirdžiausią aciū.

V. Svilainytė
Kurklių vidurinės mokyklos XIX laidos abiturientė

Išplatėjo, krantuose nesutelpanti Sventoji.

J. Junevičiaus nuotr.

NUOTRAUKOSE — KOLEKTYVŲ ISTORIJA

Kiekvienam kolūkio, įmonės ar organizacijos dirbančiam, kiekvienam atvykusiam svečiui malonų įspūdį visuomet palieka stendai, pasakojantys apie kolektyvo šio meto darbus, pirmūnus, žiūri į tokius stendus, ir prieš akis tarsi veidrodyje atsispindi visas kolektyvo nuveiktas kelias, atlikti darbai, svarbiausi įvykiai. „Aušros“, Svėdasų kolūkiuose, Elmininkų bandymų stoties eksperimentinio ūkio, Anykščių sodininkystės tarybiname ūkyje meninių foto nuotraukų pagalba yra gražiai papuošti administracinių pastatų koridoriai, salės, foje. Nuotraukose — šių ūkių darbo pirmųjų portretai, naujos gyvenvietės, žemės ūkio darbų momentai... K. Staro kolūkio kontoroje dėmesį atkreipia stendas „Pirmieji žingsniai“, pasakojantis apie ūkio darbo veteranus, pirmuosius kolektyvinio gyvenimo metus. „Gegužės pirmosios“ kolūkio valdybos koridoriuje esančiame stende foto nuotraukos pasakoja apie rajono literatūrinės vietos, architektūrinius paminklus, nepamirštas nuotrafuoti ir kolūkyje esantis poeto K. Inčiūros memorialinis kambarys-muziejus...

Daug nuotraukų iš kolektyvų gyvenimo vaizdinėje agitacijoje panaudojama Anykščių buitinio gyvenimo aptarnavimo kombinate, Autokelių valdyboje, vyno pramonės gamybiniame susivie-

nijime „Anykščių vynos“, veltinių fabrike „Spartakas“, Debeikių apylinkės LDT vykdomajame komiteje. Tačiau dar kai kuriuose ūkiuose, įmonėse, organizacijose pasitinka tuščios sienos, seni, nevaizdingi stendai, nuo laiko išblukusios visai nereikšmingos nuotraukos. O norėtusi, kad kiekviename kolektyve būtų apiforminti tokie stendai, kurie išraiškiau pasakotų apie visas kolektyvo dirbančiųjų šventes, pasiektas pergalės, socialistinio lenktyniavimo nugalėtojus. Juk po metų kitų tokios nuotraukos jau taps istorija.

Į EKSKURSIJĄ... APSIPIRKTI

Vieno mūsų rajono ūkio proisąjungos aktyvistai daug pastangų įdėjo organizuoti ekskursiją į Vilnių, užsukę autobusu, aptarę, į kokias lankytinas vietas sostinėje užsukę. Bet alėjo šeštadienis, ir į ekskursiją tesusirinko vos keli kolūkiečiai. Greitai paaiškėjo, kodėl neatėjo tie, kurie iš pradžių visu balsu pritarė ekskursijos organizatoriams. Pasirodo, jie sužinojo, kad tą dieną Vilniuje ir kituose miestuose nedirba parduotuvės...

Ekskursijos, išvykos į spektaklius dabar organizuojamos masiškai. Iš tokių išvykų ir senas, ir jaunas sugrįžta kultūringai praleidęs savo laisvalaikį, sužinojęs daug naujo, įdomaus. Bet tai vienur, tai kitur dar organizuojamos ekskursijos tik todėl, kad jų metu galima būtų aplankyti kuo daugiau parduotuvių, kuo daugiau nusipirkti. Pabuvoja tokie „ekskursantai“ Daugpilyje ir Rygoje, Bauskėje ir Minske... Bet ar kas nors daugiau, išskyrus parduotuves, tokių išvykų metu yra pamatoma?

S. Lukošius

Vaikų traumos ir jų profilaktika

Vaikai — mūsų ateitis. Visi norime, kad jie užaugtų sveiki ir gražūs. Džiaugsmas ir pasididžiavimas užpildo tėvų širdis, išgirdus pirmą ištartą žodį, stebint pirmus nelabai žaizdingus žingsnius. Suprantamas visiems tas skausmas, kurį sukelia tėvams staigi vaiko mirtis, o jos priežastimi dažniausiai būna nelaimingi atsitikimai.

Per metus respublikoje žūsta apie 250 vaikų. Vien į mūsų ligoninės chirurginį skyrių patenka daug vaikų, o kur dar poliklinikos chirurginis kabinetas, greitoji med. pagalba. Dabar nuo nelaimingų atsitikimų žūsta daugiau vaikų, negu nuo chirurginių, infekcinių ir kitų ligų. Mirtis tai blogiausia nelaimingo atsitikimo pasekmė, o kiek lieka rašų, kurčių, aklių, išvagotais rankų veidais ir kūnais. Tai didelė moralinė kancė tėvams, kancė ir žmogui, neįsivaizduojančiam šio nelaimingo atsitikimo pasekmes.

Kokios priežastys veda į vis didėjančią vaikų traumų tizmą? Pagal respublikos

duomenis apie 70 proc. nelaimingų atvejų atsitinka buitėje. Vaikai dažniausiai paliekami be priežiūros kiemuose, laiptinėse, kambariuose, o juk čia viskas po ranka: degtukai, aštrūs daiktai, kiemuose netvarkingai išmėtytas metalo laužas.

Kasmet respublikoje apie 80 vaikų nuskęsta. Maži vaikai nuskęsta vonioje, griovyje, kudoje, srutų duobėje, šulinyje, tvenkiniuose. Kad neįvyktų nelaimė, uždenkime šulinius, aptverkime srutų duobes. Upėje, ežere, jūroje nuskęsta vyresni vaikai. Jie jau moka plaukti, tačiau neįvertina savo jėgų, nuplaukia per toli. Neleiskime vienietis vaikams maudytis be suaugusių priežiūros.

Apie du trečdalius visų buitinių traumų sudaro nudegimai. Vaikai apsigedina karštais skysčiais: arbata, pienas, sriuba. Mėgsta kaitinti rankas prie karštų daiktų: krosnies, lygintuvo, dujų

nės viryklės. Šio amžiaus vaikai mėgsta ragauti įvairius skysčius ir medikamentus, o tai sukelia stiprius nudegimus ir apsinuodijimus.

Keletą žodžių norisi pasakyti apie pačius mažiausius. Jie dar negali susizaloti patys. Jų negalima apkaltinti įdumumu, dėl jų nelaimių būna kalti tik tėvai. Mažyliai, išmokę apsisversti nuo šono ant šono, nukrenta nuo kėdės, lovos, stalo, kur paliekami tik kelioms minutėms, sutrenkia galvą. Vaikų galva sunkesnė už kojas, rankas ar liemenį, todėl persivėrę per lovytę ar vežimėlio kraštą, gali lengvai iškristi. Dabar gaminami vežimėliai gražūs, tačiau nepatrankūs — greit virsta. Pasitaiko, kad tėvai mėgsta mityti vaikus ant iškeltų rankų, o juk vaiko organizmas nepritaikęs prie staigių permainų ir galime sulaukti nepageidaujamų pasekmių.

Niekuomet nekilokime vaikų ant palangių. Išmokę

vaikščioti, paliktas vienas, jis stengsis užlipti, gali iškristi ir susizaloti. Nakalbėjime su kaimynais persisvėrę per langą, nes tą patį darė ir vaikai, ir gali būti skaudžios pasekmės. Vaikai neturi pasiekti greit dūžiančių daiktų. Knygos apalines lentynose turi būti sudėtos standžiai, kad vaikai negalėtų ištraukti ir „skaityti“. Elektros rozetės būtinai uždengti plastmase, kad vaikai negalėtų jų pasiekti.

Maži vaikai dažnai griebia smulkius daiktus ir kiša juos į nosį, akis, burną. Kartais jie pamėgdžiodami savo tėvus, turinčius blogą įprotį įsikšti į burną adatą, pieštuką, vinį arba koki nors kitą daiktą. Užkalbintas arba įsigilinęs į žaidimą vaikas užmiršta, kad turi burnoje, ir šie daiktai gali patekti į kvėpavimo takus arba į skrandį. Tai gali sukelti sunkias pasekmes.

Ypatinga dėmesį skirkime autotransporto traumų profilaktikai. Statistikos duomenimis dažniausiai nelaimingų atsitikimų kaltininkas būna 7—10 metų vaikai, kurie pradeda savarankiškai gyvenimą. Vieni eina į parduotuves, į mokyklą. Jie dažniausiai pažeidžia elsmo taisykles, bėga prieš artėjančią transportą.

Visų nelaimių priežastis sunku išvardinti. Jų labai daug, tačiau pagrindinė priežastis — nepakankama vaikų priežiūra. Pasistenkime aplinką pažūrėti augančio mažylio akimis. Kuo vyresnis vaikas, tuo sudėtingesnis jo auklėjimas. Pasistenkime patenkinti augančio vaiko norą pažinti pasaulį, kartu skiepykime vaikui sąvissaugos, atsargumo jausmą.

A. Bražėnas,
gydytojas

Redaktorius
ST. VINCIONAS

ŽINIOS

APIE BENDRĄ PIENO GAMYBĄ IR PRIMELŽIMĄ IS KARVĖS PER PARĄ
1979 m. balandžio 9—16 DIENOMIS, LYGINANT SU PRAEJUSIŲ METŲ
TUO PACIU LAIKOTARPIU

Ūkio pavadinimas	Bendra pieno gamyba proc., lyginant su 1978 m.	Iš karvės kg		Ūkio pavadinimas	Bendra pieno gamyba proc., lyginant su 1978 m.	Iš karvės kg	
		per parą	+,-, lyginant su 1978 m.			per parą	+,-, lyginant su 1978 m.
Andrieniškio	99	9,0	-0,3	„Pirmyn į komunizmą“	101	10,1	+0,1
„Anykščių šilėlio“	107	9,9	+0,6	„Puntuko“	99,9	9,8	+0,7
„Ateities“	115	8,9	+1,3	„Skiemonių“	92	6,4	-0,7
„Atžalyno“	93	7,6	-1,4	„Surdegio“	87	6,6	-1,0
„Aukštakalnių“	87	9,6	-1,7	„Svėdasų“	92	9,3	-0,8
„Aušros“	90	6,9	-0,8	„Svyturio“	113	11,9	+1,3
„Ąžuolo“	91	6,7	-0,7	„Už taiką“	98	7,6	-0,5
Cerniachovskio	81	7,4	-2,2	„Vienybės“	96	7,9	-0,3
„Gegužės pirmosios“	92	9,3	-0,8	Jakšiškio t. ūkio	101	9,7	+0,2
„Gimtosios žemės“	101	9,6	—	Naujasodžio t. ūkio	76	6,6	-2,1
„Gintaro“	91	8,3	-0,8	Raguvelės t. ūkio	93	7,3	-0,4
K. Staro	90	9,7	-0,6	Staškūniškio t. ūkio	96	8,9	-0,5
Kurklių	101	10,1	+0,1	Sodininkystės t. ūkio	96	11,9	-0,6
„Lenino keliu“	102	11,4	—	Elmininkų eksp. ūkio	92	9,1	-1,0
Levaniškio	111	12,4	+1,7	Aknystų pagalb. ūkio	104	8,9	+0,2
M. Melnikaitės	117	7,6	+1,5				
„Nevėžio“	90	8,4	-1,0				
				RAJONE:	96	8,7	-0,4

67262 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktoriaus 5-14-74, red. pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laiškų ir žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективный труд» («Коллективный труд») — орган Аникийского районного комитета КП Литвы и Аникийского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

Rinko Panevėžio spaustuovė Anykščių skyrius, Pergalės 35, spaudė Ukmergės spaustuovė, J. Janonio 31. Spausdinama rotacine mašina. Indė kaas 07352

Išleista antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 10,913 Užsak. Nr. 700

LIUDAI TUSKENIENEI
Gilaus liūdesio valanda, mirus mylimai sesutei, tepalengvina Jūsų skausmą mūsų nuosirdaus užuojautos žodžiais.
Sermukšniai, Avilžos, Katina, Aglinskai, Kunickai, Miliūnai

LINAI SAVICIENEI
Tegu nuosirdaus užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui.
„Gimtosios žemės“ kolūkio kontoros darbuotojai

LINAI SAVICIENEI
Dėl mylimo tėvelio mirties nuosirdaus užuojautą reiškia
„Gimtosios žemės“ kolūkio valdyba ir pirminė partinė organizacija

Liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, LINAI SAVICIENEI nuosirdaus užuojautą
Viešintų apylinkės vykdomasis komitetas

ANTANUI BLAUZDZIUI
Dėl mylimos marmytės mirties reiškiamas nuosirdaus užuojautą
Levaniškio kolūkio valdyba ir proisąjunginė organizacija

Mirus brangiam tėveliui, STASE BOGUZIENEI nuosirdaus užuojautą
„Anykščių šilėlio“ kolūkio valdyba ir pirminė partinė organizacija

Viešintų apylinkės LDT vykdomojo komiteto pirmininkei
LINAI SAVICIENEI
Tegu nuosirdaus užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui.
Anykščių radijo televizijos stoties darbuotojai kolektyvas

ELENAI
ANDRIJAUSKIENEI
Nuosirdaus užuojautą, mirus broliui BRONIUI.
Anykščių Dujų ūkio eksploatavimo kontoros darbuotojai

VANDAI
VAINAUSKIENEI
Tegu nuosirdaus užuojautos žodžiai paguodžia Jus skausmo valandą, netekus mylimos sesers.
Anykščių BGAK cechų meistrai

LIUDAI TUSKENIENEI
Gilaus liūdesio valanda, mirus mylimai sesutei, nuosirdaus užuojautą reiškia
Vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynos“ administracija, proisąjunginė organizacija ir choristai